

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

"ОСНОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ"

Освітня програма: "Германські мови та літератури (переклад включно)"

Спеціальність: 035.041 "Германські мови та літератури (переклад включно) (перша – англійська)"

Галузь знань: 035 "Філологія"

Ступінь вищої освіти: перший (бакалаврський)

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 7 від 28.02.2020 р.

м. Запоріжжя – 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>Нормативна навчальна дисципліна "Основи між культурної комунікації" відповідає робочому навчальному плану (код ОПП 2.2.1.).</i>
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Викладач	<i>Четвертак Євгенія Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент</i>
Контактна інформація викладача	<i>Телефон кафедри: 061 769 - 85 - 89, E-mail кафедри: kafedra_pereklad@zntu.edu.ua</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>За розкладом</i>
Обсяг дисципліни	<i>Загальна кількість годин – 90 , кредитів – 3. Із них: лекцій – 14, практичних -14, самостійна робота – 60. Вид контролю - іспит</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<i>Пререквізити: немає, дисципліна започатковує філологічну освіту. Постреквізити: теоретична фонетика, теоретична граматики, лексикологія, стилістика, текстологія, перекладознавство</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<i>Дисципліна є засадничою для будь-якої філологічної освіти в цілому та для германського мовознавства зокрема. Вона закладає фундамент для опанування всіма іншими дисциплінами – як практичного (основа та друга іноземні мови), так і теоретичного порядку(вищеназвані дисципліни)</i> <i>Компетентності, яких набуває студент при вивченні. Загальні компетентності: • оволодіння лінгвокраїнознавчими, соціокультурними і соціально-психологічними навичками, знаннями та вміннями, які забезпечують здатність та готовність особистості до міжкультурного діалогу; формування толерантності; формування елементарних навичок політичної коректності у сфері професійного спілкування (відповідно до сфери спілкування.. Фахові компетентності: мовний аспект: володіння теоретичними та практичними знаннями у межах передбаченої програмою тематики; мовленнєвий аспект: передбачає певний рівень володіння мовами, знання особливостей їх функціонування у різних сферах, знання правил, постулатів, конвенцій спілкування</i>	
4. Мета вивчення навчальної дисципліни	
<i>Програма спрямована на вивчення і засвоєння основних понять і категорій мови як засобу комунікації між представниками різних народів.</i>	
5. Завдання вивчення дисципліни	

Задля досягнення академічної компетенції програма реалізується шляхом досягнення таких цілей:

- розрізняти мову, мовлення, комунікацію як лінгвістичні явища;
- встановлювати референтні зв'язки між висловлюванням та наміром мовця;
- встановлювати типи мовленнєвих актів;
- визначати перлокутивні ефекти висловлювань;
- визначати типи реплікування та структуру діалогів;
- розрізняти текст і дискурс;
- визначати типи дискурсів та володіти відповідними правилами дискурсивної поведінки;
- володіти стратегіями і тактиками спілкування;
- розрізняти комунікативні імплікатури;
- вирізняти різні максими принципу кооперації та підбирати відповідні комунікативні маркери та хеджи;
- володіти принципом ввічливості та його максимами

6. Зміст навчальної дисципліни

Нормативний курс "Основи міжкультурної комунікації" належить до тих лінгвістичних дисциплін, які закладають основи підготовки філологів-перекладачів. Він структурується двома змістовими модулями. У першому модулі розглядаються такі проблеми, як міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації. Картина світу і концептосфера нації. Вербальне та невербальне вираження етнонаціональних особливостей. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації. Спільне та відмінне у мовах і культурах світу. У другому модулі концептуально важливими є такі ключові феномени: бізнес, культура і комунікація. Англійська мова як інструмент міжкультурної комунікації. Проблеми перекладу у міжкультурній комунікації. Міжкультурна комунікація та конфліктологія

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ ти жня	Назва теми	Форми організації навчання	К-сть годин
1.	Міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації. Картина світу і концептосфера нації.	лекц.	2
2.	Комунікація як процес. Моделі комунікації. Види комунікації. Мова та мовлення.	практ.	2
3.	Вербальне та невербальне вираження етнонаціональних особливостей.	лекц.	2
4.	Дискурсивний аналіз. Якуба В.В. Теорія мовної комунікації. Напрямки дослідження стратегій і тактик. Застосування ТМА в дискурсивних дослідженнях Критичний дискурсивний аналіз. Семантичні аспекти дискурсу	практ.	2
5.	Типи культур і міжкультурні стилі комунікації. Спільне та відмінне у мовах і культурах світу.	лекц.	2
6.	Дослідження Г.Х.Хофштеде. Критерії індивідуалізму /колективізму, дистанціювання влади, маскулінності /фемінності, ризикованості (уникнення невизначеності), а також довгострокової/короткострокової орієнтації. Порівняльна характеристика англomовних країн за критеріями	практ.	2

	<i>ми Г.Хофштеде. Розвиток етнотолерантності.</i>		
7.	<i>Бізнес, культура і комунікація</i>	<i>лекц.</i>	<i>2</i>
8.	<i>Міжкультурні чинники комунікації. Соціальна скла-дова комунікації. Вікові й гендерні особливості спіл-кування. Технологічні чинники мовленнєвої інтерак-ції</i>	<i>практ.</i>	<i>2</i>
9.	<i>Англійська мова як інструмент міжкультурної комуні-кації.</i>	<i>лекц.</i>	<i>2</i>
10.	<i>Варіанти англійської мови</i>	<i>практ.</i>	<i>2</i>
11.	<i>Проблеми перекладу у міжкультурній комунікації</i>	<i>лекц.</i>	<i>2</i>
12.	<i>Труднощі перекладу</i>	<i>практ.</i>	<i>2</i>
13.	<i>Міжкультурна комунікація та конфліктологія</i>	<i>лекц.</i>	<i>2</i>
14.	<i>Політична коректність</i>	<i>практ.</i>	<i>2</i>

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	<i>Місце мовознавства в системі гуманітарних наук. Методи дослі-дження мови</i>	<i>10</i>
2	<i>Природа, сутність і функції мови. Мова і суспільство. Мова і мов-лення.</i>	<i>10</i>
3	<i>Пошук інформації про особливості та стилі національної комуні-кативної поведінки (кожному студенту – окрема країна) і підго-тов-ка презентації у форматі Microsoft Power Point. Австрія, Австралія, Великобританія, Іспанія, Італія, Ізраїль, Єгипет, Канада, США, Польща, Німеччина, Корея, В'єтнам, Франція, Таїланд, Португалія, Бразилія, Росія, Білорусь, Латвія, Литва, Естонія, Грузія, Турція, Японія та інші країни за вибором студента.</i>	<i>10</i>
4	<i>Кожний із студентів аналізує вербальну та невербальну комуніка-тивну поведінку представника певної етнічної групи. Проводить порівняльний аспект представників ЗМК різних країн, їхню комуні-кативну майстерність на екрані</i>	<i>10</i>
5	<i>Пошук інформації і підготовка повідомлень по темах (робота в парах): Що таке геноцид?; що таке фашизм?; що таке неофашизм?; що таке расизм?; що таке екстремізм?; що таке тероризм?; що та-ке антисемітизм?; патріотизм і націоналізм – дві сторони однієї медалі?</i>	<i>10</i>
6	<i>Аналіз промов політиків з метою виявлення політично некоректної лексики</i>	<i>10</i>

Рубіжний контроль: за весь період вивчення навчальної дисципліни студент має виконати 2 (дві) модульних контрольних роботи (за окремим планом)

9. Система та критерії оцінювання курсу

Поточний контроль: опитування на семінарських заняттях

Підготовка реферату

Рубіжний контроль: 2 модульні роботи (за окремими критеріями)

Підсумковий контроль: екзамен
Оцінювання відповідей – за 100-бальною шкалою (ECTS)

ма балів за всі ди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для <i>екзамену</i> , курсової, практики	для <i>заліку</i>
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85 – 89	B	добре	
75 – 84	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю по- вторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов’язковим по- вторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим по- вторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу

Вивчення курсу передбачає володіння студентом таких знань та вмінь:

знати

- основні етапи розвитку міжкультурної комунікації;
- концептуальну і мовну картину світу;
- етичні і моральні норми поведінки, які прийняті в іншокультурному соціумі;
- моделі соціальних ситуацій, типові сценарії взаємодії;
- типи стереотипів, їх вплив на міжкультурну комунікацію та шляхи подолання впливу стереотипів;
- принципи культурного релятивізму та етичні норми, які передбачають поглиблене розуміння етноцентризму і повагу до своєрідності та ціннісних орієнтацій інших культур;
- методи подачі інформації в різних культурних соціумах;
- типи конфліктів;
- комунікативні стилі, що існують у різних лінгвокультурних спільнотах.

вміти

- висловити принципи ведення міжкультурного діалогу;
- застосовувати знання у сфері теорії комунікації;
- застосувати теорію основ міжкультурної комунікації для підготовки медійних матеріалів;
- демонструвати знання основних положень і концепцій в галузі теорії міжкультурної комунікації;
- здійснювати порівняльний аналіз культур, визначати значущість відмінностей в процесі комунікації їх представників;
- аналізувати процеси і тенденції сучасного соціокультурного середовища;
- володіти навиками аналізу основних проблем міжкультурної комунікації;
- володіти навичками подолання проблем в процесі міжкультурної комунікації, що забезпечує адекватність соціальних і професійних контактів;
- володіти навичками забезпечення ефективної міжкультурної комунікації, в тому числі під час підготовки медіаконтенту;
- бути толерантними до особливостей інших культур.